

**Державне управління у книговидавничій сфері
та видавничій діяльності:
анотований бібліографічний список
2019. – Вип. 6. – 12 с.**

(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

1. Антоник О. Книжкова культура як об'єкт книгознавчого дискурсу і міждисциплінарного діалогу / О. Антоник // Бібл. вісн. – 2019. – № 1. – С. 3-11. Проаналізовано основні підходи до тлумачення поняття "книжкова культура", окреслено його сутність і семантичне поле у межах книгознавчого дискурсу. Йдеться про необхідність розширення ареалу досліджень у умовах конвергенції книжкової та інформаційної культур. Наголошено на проблемі читання як основного чинника інформаційної культури особистості. Текст: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_1_3

2. Антонюк Т. Навчальна книжка в українському зарубіжжі: історія, характеристика, значення / Т. Антонюк // Бібл. вісн. – 2019. – № 1. – С. 24-33. Проаналізовано навчальні видання діаспори з фонду відділу зарубіжної україніки Інституту книгознавства НБУВ як органічний складник книжкової культури України. Розкрито історію розвитку навчальної книжки в українському зарубіжжі, причини, час і місце її появи. Подано загальну книжкову характеристику навчальної літератури, виокремлено її особливості, види, призначення, читацьку аудиторію. З'ясовано роль навчальної книги у збереженні національної ідентичності українства та боротьбі за українську державність. Текст: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_1_6

3. Бабенко М. Кабминовский креатив / Мария Бабенко // Фокус. — 2019. — № 20 (17 мая). — С. 34-36. Висвітлено сутність поняття "креативна діяльність" та його правовий статус у контексті ухвалених законодавчих змін. Так, зазначено, що у червні 2018 року Верховна Рада закріпила на законодавчому рівні поняття "креативні індустрії" внесенням відповідних змін

до Закону України "Про культуру". А в кінці квітня 2019 року Кабінет Міністрів України видав Розпорядження "Про затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій". Проаналізовано положення Документа. Наведено перелік видів економічної діяльності, які, згідно з Розпорядженням, належать до креативних індустрій. Серед них, зокрема: видання книг, газет журналів і періодичних видань, інші види видавничої діяльності; видання програмного забезпечення; виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм; діяльність у сфері радіо- та телевізійного мовлення; консультування з питань інформатизації; діяльність інформаційних агентств; діяльність у сфері зв'язків із громадськістю; діяльність у сфері архітектури; дослідження і експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук; освіта у сфері культури; функціонування бібліотек і архівів тощо. Подано інфографіку стосовно відомостей про фінансування державою окремих галузей креативної економіки, зокрема, бібліотек, архівів, музеїв тощо. Текст: <https://focus.ua/archive-2019/429951-fokus-20-623.html>

4. Байвидович О. Грешный мой язык / Ольга Байвидович // Корреспондент. — 2019. — № 9 (17 мая). — С. 30-34. Наведено інфографіку, що висвітлює нові умови використання мови у різних сферах життєдіяльності країни, зокрема: в освіті, культурі, кіно, театрі, телерадіомовленні, книговидаванні, друкованих ЗМІ, онлайн-ЗМІ, комп'ютерних програмах та системах, рекламі, оголошеннях, проведенні публічних заходів тощо. Текст: <https://korrespondent.net/magazine/archive/828/>

5. Буряк С. Книговидавнича діяльність в Україні за підсумками 2018 року / С. Буряк // Вісн. Кн. палати. — 2019. — № 3. — С. 9-17. Проаналізовано стан українського книговидавання за 2018 рік за асортиментом видавничої продукції, її мовною та територіальною ознаками. Наведено статистичні дані щодо випуску книг і брошур провідними вітчизняними видавництвами різної форми власності, зокрема сфери управління Держкомтелерадіо.

6. В Україні майже зникли державні та комунальні друковані ЗМІ
// Укр. літ. газ. — 2019. — 24 трав. (№ 10). — С. 5. Зазначено, що Держкомтелерадіо прозвитувало про перебіг реформування державних та комунальних ЗМІ, що відбувається на виконання закону "Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації". Цей закон схвалений Верховною Радою у 2016 році у відповідності до взятих Україною зобов'язань у контексті співробітництва із Європейською унією. Такі зобов'язання на себе Україна взяла ще у 2005 році, однак їх виконання розпочалося через десять років. Ключова мета закону – обмеження впливу органів місцевої та державної влади на редакційну політику видань, а також надання більшої конкурентності медіа-сфері. Указано, що у травні 2019 році 92 % всіх комунальних видань, що виходили друком на кінець 2018 року, реформовані. Вони завершили процедуру перереєстрації, органи влади виключені з числа засновників. Такі видання зазвичай перетворюються на акціонерні товариства своїх співробітників. З 2019 року припиняється державне фінансування таких видань, але вони зберігають право на отримання адресного фінансування. Частина таких видань перетворюються на офіційні друковані ЗМІ органів влади. У ході реформи, було анульовано 133 свідоцтва про реєстрацію друкованих ЗМІ (із них – 80 комунальних, які не виходили протягом тривалого часу). Текст: <http://litakcent.com/2019/05/20/v-ukrayini-mayzhe-znikli-derzhavni-ta-komunalni-drukovan-i-zmi/>

7. Важливість культурної дипломатії для просування інтересів держави / Інформ. упр. апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2019. — 28 трав. (№ 98). — С. 3. Йдеться про участь народного депутата України, голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) Ганни Гопко у презентації на IX Міжнародному фестивалі "Книжковий Арсенал" книжки Тіни Пересунько "Культурна дипломатія Симона Петлюри: "Щедрик" проти "руського мира". Місія капели Олександра Кошиця (1919 - 1924)". У презентованій книжці міститься унікальна хроніка тріумфального турне Української республіканської капели під керівництвом диригента Олександра

Кошиця у країнах Західної Європи, Північної та Південної Америки у 1919 - 1924 роках. У своєму вітальному слові народний депутат наголосила на актуальності історичних студій для конструювання політики сьогодення та унікальному значенні культурної дипломатії у просуванні державних інтересів. Зазначено, що за ініціативи Ганни Гопко в лютому 2019 року в парламентському комітеті було проведено круглий стіл щодо сучасного стану культурної дипломатії в Україні, участь в якому взяли керівники усіх провідних державних установ, дотичних до цієї сфери. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/317561>

8. Вареник В. М. Удосконалення процесу управління прибутком підприємства видавничої галузі / Вареник Вікторія Миколаївна, Корніленко Юлія Юріївна // Регіон. екон. та упр. — 2018. — № 4. — С. 4-11. Обґрунтовано необхідність управління прибутком підприємства. Проведено оцінювання формування та ефективності використання прибутку ТОВ «Папір Інвест». Виокремлено шляхи підвищення прибутковості і рентабельності підприємства. Визначено резерви збільшення прибутку на підприємстві. Текст: [http://siee.zp.ua/images/journal/2018/4\(22\)2018.pdf](http://siee.zp.ua/images/journal/2018/4(22)2018.pdf)

9. Власенко В. Український роман про війну отримав престижну премію ЄС / Вікторія Власенко // Уряд. кур'єр. — 2019. — 25 трав. (№ 97). — С. 3. Йдеться про роман львівської письменниці Гаськи (Галини) Шиян "За спиною", яка стала першою лауреаткою Літературної премії Євросоюзу (ЄС) від України. Зазначено, що літературна премія ЄС – це щорічна нагорода, покликана сприяти популяризації творчості молодих авторів художньої прози з різних європейських країн. Роман української письменниці розповідає про молоду українку, життя якої змінюється, коли її хлопцеві надійшла повістка в армію.

10. Гринь М. Батуринська Голгофа і воскресіння / Микола Гринь // Україна молода. — 2019. — 4 черв. (№ 100). — С. 10. Йдеться про те, що напередодні 350-річчя заснування гетьманської резиденції в місті Батурин столичне видавництво «Мистецтво» порадувало шанувальників вітчизняної

історії найсвіжішим дослідженням «Батуринська фортеця». У ньому заслужений журналіст України, історик, відомий дослідник Гетьманщини, Батурина Сергій Павленко вмістив нариси про виникнення та розбудову Батуринської фортеці та її захисників під час драматичних подій 1632 р. та 1708 р. Книжка, яка, крім вступу, післямови, додатків із джерелами та нотатками, зокрема, щодо гіпотез і реалій про сорок церков Батурина, об'єднує одинадцять розділів. Окрім уже зазначених тем, у них розглянуто історію розбудови оборонних фортифікацій, таємниці підземних ходів, описано гарматний арсенал Гетьманщини і Батурина, Гончарівську резиденцію гетьмана, цитадель містечка та московську заложу в ньому. Текст: <https://www.umoloda.kiev.ua/number/3465/196/133974/>

11. Данковский А. Фига в книге / Александр Данковский // Корреспондент. — 2019. — № 9 (17 мая). — С. 9. Український письменник, сценарист навчальних комп'ютерних ігор, экс-журналіст, экс-фізик та батько трьох дітей Олександр Данковський поділився думками про жахливий стан вітчизняних шкільних підручників, а також про причини такої ситуації в Україні. Текст:

<https://www.pressreader.com/ukraine/korrespondent/20190517/281492162770254>

12. Денисенко О. Фундаментальне дослідження / Ольга Денисенко // Образотвор. мистецтво. — 2019. — 52-53. Акцентовано увагу на виданні альбому "Мистецька антологія Харківщини: історія, традиції, сучасність" у двох томах, який присвячено значній події у житті та діяльності харківської організації національної спілки художників України – 80-річчю від дня створення. Перший і другий том об'єднує концептуальний задум – вперше представити шляхи розвитку Харківської художньої школи не тільки в персоналіях майстрів, а й підкреслити її самобутність у вітчизняному мистецькому контексті.

13. Деркач Н. Не просто книжка – винахід / Наталія Деркач, Ірина Іванченко // Укр. літ. газ. — 2019. — 24 трав. (№ 10). — С. 7. За словами авторів статті, Україна де-факто вже – серед найменш читаючих країн у

Європі. Не лише дорослі, а й дітлахи зменшили ужитковий запас слів. Зазначено, що поет і вигадник цілого жанру Станіслав Бондаренко впевнений, що повертати дітей до читання найкраще методом залучення їх до інтелектуальної гри і творчості, а сприяє цьому безпосередній особистий контакт письменника з дітьми – у школах, бібліотеках, таборах. Визначено, що стасворди – це один із трьох нових жанрів, створених письменником С. Бондаренко. Після виходу "Стасвордів" Станіслав Бондаренко з видавцем та іншими колегами прибув на Донбас на свято книги, яке проходило в бібліотеці ім. Тараса Шевченка міста Покровськ. Указано, що письменник висловив свою ідею створення Всеукраїнського товариства розумників.

14. Жулинський М. Наодинці з небесним чоловіком / Микола Жулинський // Укр. літ. газ. — 2019. — 26 квіт. (№ 8). — С. 16-17. *Йдеться про презентацію нової книги Леоніда Томи "Оповіді Небесного Чоловіка". Її автор – дворазовий номінант на Шевченківську премію, прозаїк, драматург, публіцист. Презентація відбулась за ініціативи голови Національної спілки письменників України Михайла Сидоржевського. Проходила вона у Національному музеї літератури України. Наведено виступ Миколи Жулинського, в якому подано всебічний аналіз творчості Леоніда Томи.*

15. Закон про державну мову: хто та де муситиме говорити українською // Наша справа Полтавщина. — 2019. — 3 трав. (№ 9). — С. 6. *Зазначено, що засоби масової інформації (ЗМІ) та сайти можуть видаватись кількома мовами. Але у першу чергу – державною мовою. У кожному місці розповсюдження друкованих ЗМІ україномовних газет та журналів має бути не менше 50 % назв. Указано, що можна видавати газету чи журнал у двох чи більше мовних версіях, одна з яких має бути державною мовою. Видавець має видавати українською не менше 50% від усіх виданих ним упродовж року книжкових видань.*

16. Константинова К. "Книжковий Арсенал": від споживачів до дослідників / Катерина Константинова // Дзеркало тижня. — 2019. — 25 – 31 трав. (№ 19). — С. 1, 14. *Йдеться про те, що на "Книжковому Арсеналі"*

цього року запропонували свою продукцію близько 150 провідних видавництв і міжнародних культурних партнерів, підготували понад 200 подій для дорослих та дітей, а ще – більш як 90 гостей із 20 країн світу показали себе та "подивилися на українців". Наголошено, що в програмі фестивалю відбувається багато подій і для фахівців, які обговорюють актуальні наукові видання та проблеми гуманітаристики. Зазначено, що життя українського книжкового ринку сьогодні доволі жваве: з'являються нові видавництва, заповнені всі жанрові ніші, простежується навіть конкуренція українських видавців за топові іноземні видання. Текст: https://dt.ua/ART/knizhkoviy-arsenal-vid-spozvivachiv-do-doslidnikiv-312358_.html

17. Курінний Л. Українська книга як пацієнт, що потребує лікування чи хоча б уваги / Лесь Курінний // Юрид. вісн. України. — 2019. — 31 трав. — 6 черв. (№ 22). — С. 2 – 3. Зазначено, що важливою неполітичною подією весни 2019 року став X Міжнародний фестиваль "Книжковий Арсенал", який пройшов у Києві з 22 по 26 травня. Як вказують організатори, дійство відвідали близько 57 тисяч людей. Під час фестивалю українські видавці представили понад тисячу нових книг. Вперше було організовано науково-популярний та музейний простори з книгами, а також обрано найкрасивіше видання – гран-прі конкурсу отримала "MARIA" Лесі Марущак. За словами автора статті, на жаль, Основного закону України на книжковому форумі не було, адже юридичних видавців на "Книжковий Арсенал" не запросили. Організатори фестивалю зробили висновок, що юридична книга – це специфічна книга, вона не для широкого читача.

18. Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції "Соціальні комунікації і нові комунікативні технології", 9 - 10 листоп. 2018 р., м. Запоріжжя. — Запоріжжя : Класич. приват. ун-т, 2018. — 100 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : A796307.** Зі змісту: «Нульовий цикл» як засіб промоції української книги / А. І. Зевако. — С. 70-73.

19. Миколук О. Листівка з книжкою / Оксана Миколук // День. — 2019. — 31 трав. — 1 черв. (№ 94/95). — С. 31. Подано інформацію, що

українцям пропонують купувати літературу, завантажуючи її за QR-кодом. Зазначено, що ініціативу нещодавно презентували провідні книговидавці України. Вони запевняють, що проект дає можливість донести книгу до найменшого селища. Фахівці звертають увагу, що сьогодні українське книговидання має проблеми, які заважають розвиватися цьому бізнесу і доносити до читача величезний доробок, створений видавництвами та авторами протягом останніх десятиліть. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/ukrayinci-chytayte/lystivka-z-knyzhkoyu>

20. Нестеренко П. Культурно-мистецькі часописи в реаліях незалежної України / Петро Нестеренко // Слово і час. — 2019. — № 3. — С. 104-112. *Розглянуто художнє вирішення обкладинок київських часописів (1980-ті й до теперішнього часу). Проаналізовано час і обставини їхнього виходу в світ, злагоджену роботу авторського колективу, мету й завдання. Висвітлено важливу роль часописів у мистецькому й культурно-освітньому житті незалежної України.*

21. Палига Є. М. Методологія розвитку видавничо-поліграфічної діяльності регіонів України в умовах інституційних змін / Є. М. Палига, І. П. Босак // Вісн. екон. науки України. — 2018. — № 2. — С. 150-157. *Обґрунтовано теоретико-методологічні основи забезпечення розвитку видавничо-поліграфічної діяльності регіонів України. Виявлено взаємозв'язки і взаємовідносини серед основних учасників видавничо-поліграфічного ринку. Розкрито суть механізму регіонального управління видавничо-поліграфічної діяльності та вплив інституційних чинників на розвиток видавничо-поліграфічної діяльності. Теоретично обґрунтовано складний інтеграційний процес під впливом інституційних змін у середовищі регіонів на основі Державної стратегії регіонального розвитку.*

22. Печиборщ Н. Удев'яте відкрили "Книжковий Арсенал" / Наталія Печиборщ // Газета по-українськи. — 2019. — 24 трав. (№ 39). — С. 1. *Йдеться про те, що 22 травня розпочався дев'ятий "Книжковий Арсенал", тема якого "Сусідство: відкрите питання". Зазначено, що учасники*

зосередилися на взаєминах між культурами, історією та політикою сусідніх країн. Свої книжки на Арсенал привезли майже 150 українських видавництв та автори з 30 країн світу. Наголошено, що на відкриття фестивалю завітав п'ятий Президент України Петро Порошенко із дружиною Мариною. Текст: <https://gazeta.ua/articles/culture-newspaper/ udevyate-vidkrili-knizhkovij-arsenal/904624>

23. Прокопенко І. "Вчора купила, мабуть, півтора метра книжок. Ледь дотягла" / Ілля Прокопенко // Газета по-українськи. — 2019. — 24 трав. (№ 39). — С. 1, 15. Йдеться про новинки цьогорічного "Книжкового Арсенлу", які стали хітами продажів. Зазначено, які видання зацікавили Президента України Володимира Зеленського, мера Львова Андрія Садового, режисера Тараса Ткаченка, письменника та перекладача Остапа Українця та акторку Римму Зюбіну. Текст: <https://gazeta.ua/articles/culture-newspaper/ knizhkovij-arsenal-zibrav-150-ukrayinskih-vidavnictv/905280>

24. Прокопенко І. Заборона російських книжок сприяє розвитку українських коміксів / Ілля Прокопенко // Газета по-українськи. — 2019. — 24 трав. (№ 39). — С. 21. Йдеться про розвиток комікс-культури в Україні. Великий поштовх для самоусвідомлення дали фестивалі популярної культури — комік-кони. Аудиторія долучалася, продажі зростали, після 2014-го почало з'являтися дедалі більше перекладів. Цьому сприяло ембарго на російську книжку. Видавці змогли отримувати ліцензії на території України, що не можна було робити до війни. Західні правовласники розцінювали Україну як територію Росії: оскільки російською читають, то окремо права не треба давати. Приділено увагу графічному роману Олександра Ком'яхова "Тато" про Революцію гідності та війну на Донбасі. Текст: <https://gazeta.ua/articles/culture-newspaper/ zaborona-rosijskih-knizhok-spriyaye-rozvitku-ukrayinskih-komiksiv/904483>

25. Прокопенко М. Крізь часи і простори / Марія Прокопенко // День. — 2019. — 24 - 25 трав. (№ 89/90). — С. 17. Подано інформацію, що в Києві триває одна з найголовніших літературних подій України — "Книжковий

Арсенал”. Цього року центральною для роздумів була обрана тема співжиття, спільного буття на підставі цінностей і домовленостей (яка, як стає зрозуміло з програми фестивалю, може бути проінтерпретована у різний спосіб). Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo-ukrayinci-chytayte/laboratoriya-refleksiyi>

26. Романишин Р. Те, хто рисують книги / Романа Романишин, Андрей Лесив ; беседу вела Анастасія Платонова // Фокус. — 2019. — № 19 (10 мая). — С. 54-57. Наведено матеріали бесіди з дуєтом книжкових ілюстраторів творчого об'єднання "Аграфка" Романою Романішином і Андрієм Лесивим про їх перемоги на міжнародних книжкових конкурсах, експериментування в роботі та про те, як змусити світ звернути на себе увагу. Митці розповіли про свої плани, а також чому вважають візуалізацію майбутнім літератури. Текст: <https://focus.ua/culture/429246-te-kto-risuyut-knigi.html>

27. Рябчій І. "Книжковий арсенал": співжиття на основі несподіванки / Іван Рябчій // Дзеркало тижня. — 2019. — 1 – 7 черв. (№ 20). — С. 16. Йдеться про "Книжковий Арсенал" – захід, що свого часу постав усупереч львівській книжковій домініанті, а нині є природною і дружньою протиположністю Форуму видавців у Львові. Зазначено, що навесні фестиваль отримав відзнаку Лондонського книжкового ярмарку в номінації "Літературний фестиваль". Після отримання цієї престижної відзнаки цьогорічний "Книжковий Арсенал" не міг обійтися без насиченої британської, французької, канадської програм. Текст: <https://dt.ua/ART/knizhkoviy-arsenal-spivzhittya-na-osnovi-nespodivanki-313070.html>

28. Сидоржевський В. "Бідні та голодні як церковні миші" / Василь Сидоржевський // Укр. літ. газ. — 2019. — 26 квіт. (№ 8). — С. 3. Мова йде про видання світоглядно-публіцистичної книги "Так! Я – Українець!", зокрема про проблеми з фінансуванням вітчизняного книговидавництва. Автор описує всі свої перипетії у пошуках коштів для виходу з друку дуже потрібного багатьом верствам українських читачів видання.

29. Сорока Н. "Книга – це спадщина, залишена автором людству / Наталія Сорока // Юрид. вісн. України. — 2019. — 3 – 16 трав. (№ 18/19). — С. 10. *Зазначено, що щорічно в кінці квітня в усьому світі проводяться заходи з нагоди Всесвітнього дня книги й авторського права. Щороку ЮНЕСКО та інші міжнародні організації, що представляють три основні галузі книжкової індустрії – Міжнародний союз видавців, міжнародну федерацію бібліотечних асоціацій і установ та міжнародну федерацію книготорговців – обирають світову столицю книги. Цьогоріч цей почесний статус вибороло місто Шарджа (Об'єднані Арабські Емірати) завдяки новаторському і всеохоплюючому характеру заявлених проєктів і орієнтованій на зміцнення місцевих громад програмі дій, що містить творчі пропозиції стосовно залучення значної кількості мігрантів. Указано, що Львів увійшов до мережі креативних міст ЮНЕСКО, здобувши титул "Міста літератури ЮНЕСКО". Наразі це єдине місто в Україні, котре є членом світової креативної мережі.*

30. Чорна С. На "Книжковому Арсеналі" сотні новинок і тисячі читачів / Світлана Чорна // Голос України. — 2019. — 24 трав. (№ 96). — С. 2. *Йдеться про IX Міжнародний фестиваль "Книжковий Арсенал", на якому 150 видавництв презентують свої нові видання та літературно-мистецькі проєкти. Зазначено, що Перший заступник Голови Верховної Ради України (ВР України) Ірина Геращенко і віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе відвідали обладнаний у дворі Мистецького Арсеналу військовий намет, де в межах проєкту "Ветеранська література" представлено понад 80 книг, написаних бійцями-письменниками. Ірина Геращенко назвала цю ідею "чудовою і правильною" та подякувала Міністерству ветеранів і міністру Ірині Фріз за те, що "підтримала і сприяла ініціативі" бійців. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/317405>*

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск: Зайченко Н.Я.
19.06.2019